

На основу члана 41а став 2. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка и 14/16) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05-исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12-УС, 72/12, 7/14-УС, 44/14 и 30/18-др.закон),

Влада доноси

УРЕДБУ О ПРОГЛАШЕЊУ СПЕЦИЈАЛНОГ РЕЗЕРВАТА ПРИРОДЕ „ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ”

Члан 1.

Део подручја северног Баната, састављеног од три међусобно раздвојена локалитета Јарош, Кочоват и Сигет, проглашава се заштићеним подручјем од изузетног значаја, односно I категорије као Специјални резерват природе под именом „Пашњаци велике дропље” (у даљем тексту: Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље”).

Члан 2.

Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље” ставља се под заштиту да би се очувао јединствени исконски мозаик степских, слатинских и мочварних станишта и једина преостала популација велике дропље (*Otis tarda*) у Републици Србији. На подручју Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” идентификовано је преко 20 различитих фрагилних типова биљних заједница, представници ретке и угрожене флоре (*Trinia ramosissima* – бедринац, *Silene viscosa* – лепљиви пуцавац, *Beckmannia eruciformis* – проха, *Peucedanum officinale* – девесиље, *Plantago schwarzenbergiana* – шварценбергова боквица, *Centaurea sadleriana* – садлеров различак и *Scilla autumnalis* – позни зумбул) и фауне (*Ophiogomphus cecilia* – вилин коњиц, *Pelobates fuscus* – жаба чешњарка, *Burchinus oediconemus* – ђурликовац, *Asio flammeus* – ритска сова и *Spermophilus citellus* – текуница) и 135 врста птица који у међуспрези представљају услов за опстанак велике дропље, једне од најугроженијих птица света.

Члан 3.

Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље” налази се на територији града Кикинде и општина Чока и Нови Кнежевац и обухвата укупну површину од 6.779,77 ха, од чега је 4.769,01 ха (70%) у државној, 1.825,17 ха (27%) у приватној својини и 205,58 ха (3%) у осталим облицима својине.

Подручје Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” чине локалитети Јарош, површине 4.256,90 ха, Кочоват, површине 402,04 ха и Сигет, површине 2.140,83 ха, од чега је II степеном обухваћено 35%, а III степеном 65% укупне површине подручја.

Локалитет Јарош налази се јужно од реке Златице, на територији општине Чока (КО Јазово и КО Остојићево) и града Кикинде (КО Мокрин и КО Сајан).

Локалитет Кочоват налази се уз границу са Румунијом, на територији општина Чока (КО Врбица) и Нови Кнежевац (КО Банатско Аранђелово).

Локалитет Сигет налази се на крајњем северу Баната, у близини границе са Републиком Мађарском, на територији општине Нови Кнежевац (КО Банатско Аранђелово и КО Српски Крстур).

Опис граница и графички приказ Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ дати су у Прилогу – Опис граница и графички приказ Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“, који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 4.

На подручју Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“, није дозвољено обављати радове и активности за које се у складу са законом којим се уређује заштита природе утврди да могу оштетити популације и станишта биљних и животињских врста из члана 2. ове уредбе, нарушити природне процесе и еколошку целовитост подручја или значајно неповољно утицати на естетска и културно-историјска обележја подручја и животну средину.

На подручју Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ непосредно се примењују одредбе Закона о заштити природе које се односе на одређивање количине воде у влажним и воденим екосистемима, очување покретних заштићених природних докумената и заштиту и очување дивљих врста, укључујући контролу и сузбијање инвазивних врста.

Члан 5.

На територији Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ утврђују се режими заштите II и III степена.

Режим заштите II степена, укупне површине 2.389,98 ha, односно 35% површине Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ обухвата најважнија и најочуванија гнездилишта и шепурилишта великих дропљи на локалитетима Јарош, Сигет и Кочоват, која су најочуванија травна станишта, са малим уделом ораница.

Режим заштите III степена, укупне површине 4.409,79 ha, односно 65% површине Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“ обухвата преостали део заштићеног подручја који није обухваћен режимом заштите II степена.

Члан 6.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена спроводи се проактивна заштита у циљу рестаурације, ревитализације и укупног унапређења заштићеног подручја.

Осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе, на површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, забрањује се:

- 1) свака врста активности у кругу од 150 m од регистрованог гнезда велике дропље;
- 2) нарушавање и уништавање површина под травном вегетацијом, а посебно њихово преоравање и успостављање пољопривредне производње;
- 3) промена намене земљишта осим у циљу ревитализације;
- 4) уклањање травног покривача са површинским слојем земљишта;
- 5) уношење алохтоних врста биљака и животиња;
- 6) обављање радова који нарушавају хидролошке и морфолошке карактеристике подручја;

- 7) хемијско и физичко загађивање, депоновање чврстог и течног отпада и отпадних загађених вода;
- 8) загађивање буком и светлошћу;
- 9) отварање нафтних и других бушотина;
- 10) изградња објеката и инфраструктуре, осим за потребе управљања природним добром и одрживог пашарења;
- 11) асфалтирање и насипање путева тврдим материјалима;
- 12) прелет пољопривредних авиона преко заштићеног подручја;
- 13) заливање по систему „вештачке кише“;
- 14) хватање живих зечева;
- 15) кретање свиња на удаљености већој од 100 m од салаша;
- 16) све остале радње које могу угрозити велику дропљу и остале природне вредности Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, радови и активности ограничавају се на:

- 1) коришћење пестицида и вештачког ђубрива;
- 2) садњу и сечу дрвећа и грмља;
- 3) паљење отворене ватре за потребе управљања стаништем;
- 4) изградњу и адаптацију салашарских и чобанских објеката;
- 5) геолошка и друга истраживања која нису у супротности са циљевима очувања и унапређивања природних вредности Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље“;
- 6) експлоатацију минералних сировина само на основу резултата већ започетих геолошких истраживања, која су одобрена у складу са законом.

Члан 7.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена спроводи се активна заштита ради очувања и унапређења природних вредности, посебно кроз мере управљања популацијама дивљих биљака и животиња, одржање и побољшање услова у природним стаништима и традиционално коришћење природних ресурса.

Осим забране радова и активности које су као такве утврђене чланом 35. Закона о заштити природе и члана 6. ове уредбе, на површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, забрањује се:

- 1) извођење пољопривредних радова на обрадивим површинама у периоду од 1. априла до 31. јула;
- 2) употреба пестицида и вештачког ђубрива;
- 3) ноћење стада и постављање чобанских склоништа.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, радови и активности ограничавају се на:

- 1) пашарење и кошење усклађено са животним циклусом велике дропље;
- 2) пољопривредне радове и присуство пољопривредне механизације усклађено са животним циклусом велике дропље;
- 3) сејање пољопривредних култура, и то: уљане репице, житарица, луцерке и аниса;
- 4) лов у периоду од 1. априла до 31. јула, на строго контролисани трофејни одстрел срндаћа и контролу популација предатора велике дропље.

Члан 8.

Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље“ поверава се на управљање Ловачком удружењу „Перјаница“ из Мокрина (у даљем тексту: Управљач).

У обављању законом утврђених послова управљања заштићеним подручјем, Управљач је овлашћен и дужан нарочито да: организује чуварску службу, обележи заштићено подручје, донесе план управљања, годишњи програм управљања, акт о унутрашњем реду и чуварској служби и акт о накнадама за коришћење заштићеног подручја, обавештава кориснике заштићеног подручја о могућностима за обављање радова и активности, учествује у поступку утврђивања накнаде за ускраћивање или ограничавање права коришћења, издаје сагласности и одобрења, прати стање и води евиденције о природним вредностима, непокретностима и људским активностима, утврђује и наплаћује накнаде за коришћење заштићеног подручја.

Управљач је дужан да у року од 60 дана од дана ступања на снагу ове уредбе изврши упис делатности управљања заштићеним подручјем у складу са прописима који уређују класификацију делатности и регистрацију удружења.

Члан 9.

Очување, унапређење, одрживо коришћење и приказивање природних и других вредности подручја Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” спроводи се према плану управљања који доноси Управљач на период од десет година (у даљем тексту: План управљања), са садржином и на начин прописан законом којим се уређује заштита природе.

План управљања садржи циљеве и приоритетне задатке очувања повољног стања заштићеног подручја, као и превентивне мере заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09 и 20/15) и прописима донетим на основу тог закона.

У поступку давања сагласности на План управљања, министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) прибавља мишљења министарстава надлежних за послове науке, просвете, пољопривреде, водопривреде, туризма, рударства, енергетике, привреде и финансија.

План управљања Управљач доноси и доставља Министарству најкасније у року од десет месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

Управљач је дужан да једном у три године анализира спровођење Плана управљања и остварене резултате и по потреби изврши његову ревизију.

До доношења Плана управљања, Управљач врши послове на основу годишњег програма управљања који је дужан да донесе и достави Министарству на сагласност у року од 30 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Годишњи програм управљања из става 6. овог члана садржи нарочито: сажет приказ природних и других вредности заштићеног подручја, циљеве заштите и одрживог коришћења, могућности и ограничења за њихово остваривање; детаљан приказ годишњих задатака на чувању, одржавању, унапређењу, приказивању и одрживом коришћењу заштићеног подручја за потребе науке, образовања, рекреације и туризма и укупног социо-економског развоја; приказ конкретних послова на изради и доношењу управљачких докумената, првенствено Плана управљања, акта о унутрашњем реду и чуварској служби и акта о накнади за коришћење заштићеног подручја; приказ задатака на обележавању заштићеног подручја, заснивању информационог система и противпожарној заштити; приказ субјеката и организационих и материјалних услова за извршење програма, висине и извора потребних финансијских средстава.

Члан 10.

Управљач је дужан да обезбеди спровођење режима заштите, односно унутрашњи ред и чување заштићеног подручја у складу са правилником о унутрашњем

реду и чуварској служби који доноси уз сагласност Министарства у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

У оквиру садржине прописане Законом о заштити природе, правилником из става 1. овог члана се ближе утврђују забрањени радови и активности, као и правила и услови обављања радова и активности који су допуштени на подручју Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље”.

Правилник из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 11.

Управљач је дужан да на прописан начин обележи Специјални резерват природе „Пашњаци велике дропље”, његове спољне границе и границе површина, односно локалитета са режимом заштите II и III степена најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Управљач је дужан да у сарадњи са Републичким геодетским заводом и Покрајинским заводом за заштиту природе, Нови Сад, изврши идентификацију граница Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” на терену, дигиталној ортофото карти и катастарском плану, у року од 12 месеци од дана ступања на снагу ове уредбе.

На операт, односно записник о утврђивању граница из става 2. овог члана, сагласност даје министарство надлежно за послове просторног планирања.

Границе утврђене и описане на начин прописан у ст. 2. и 3. овог члана, сматраће се меродавним у свим стварима које се тичу спровођења ове уредбе.

Члан 12.

Управљач је дужан да заснује дигиталну базу података, односно географски информациони систем о природним и створеним вредностима, непокретностима, активностима и другим подацима од значаја за управљање Специјалним резерватом природе „Пашњаци велике дропље”, у року од две године од дана ступања на снагу ове уредбе.

Члан 13.

Управљач доноси и доставља Министарству на сагласност акт о накнади за коришћење заштићеног подручја Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље”, најкасније у року од 90 дана од дана ступања на снагу ове уредбе.

Акт из става 1. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 14.

Забране и ограничења прописана овом уредбом, не односе се на обнављање, обележавање и одржавање граничне линије и граничних ознака на државној граници.

Члан 15.

Средства за спровођење плана управљања Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” обезбеђују се из буџета Републике Србије, од накнаде за коришћење заштићеног подручја, прихода остварених обављањем делатности Управљача и из других извора у складу са законом.

Члан 16.

Плански документи, планови, програми и основе из области ловства, водопривреде, пољопривреде и туризма и други програми и планови који се односе на коришћење природних ресурса и простора у заштићеном подручју Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” усагласиће се са Просторним планом Републике Србије, Регионалним просторним планом Аутономне покрајине Војводине, овом уредбом и Планом управљања из члана 9. ове уредбе.

Члан 17.

Даном ступања на снагу ове уредбе престаје да важи Уредба о заштити Специјалног резервата природе „Пашњаци велике дропље” („Службени гласник РС”, број 37/97).

Члан 18.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 Број: 110-10458/2018

У Београду, 8. новембра 2018. године

В Л А Д А

ПРЕДСЕДНИК

Ана Брнабић, с.р.

СПЕЦИЈАЛНИ РЕЗЕРВАТ ПРИРОДЕ "ПАШЊАЦИ ВЕЛИКЕ ДРОПЉЕ"

КАРТА СА ГРАНИЦОМ И РЕЖИМИМА ЗАШТИТЕ

1 : 200 000

Легенда:

- Државна граница Републике Србије
- Граница Катастарске Општине
- Граница СРП "Пашњаци велике Дропље"
- Режим заштите II (друг) степена
- Режим заштите III (трећег) степена

ИЗВОР ПОДАТАКА: Топографска карта 1:50 000

